

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

મનાલાલ પ્રભુદયાલ

વિરૂદ્ધ

ઓરિએન્ટલ ઇન્શ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડ

ઓગસ્ટ ૧૮, ૨૦૦૬

[સી. કે. ઠાકર, ન્યાયમૂર્તિશ્રી અને માર્કન્ડે કાટજી, ન્યાયમૂર્તિશ્રી]

મધ્યસ્થી --- વ્યાજ અપાવવાની મધ્યસ્થીની સત્તા --- વ્યાજ
આપનાર મધ્યસ્થી (a) પૂર્વ-સંદર્ભ સમયગાળા, પેન્ડેન્ટ લાઇટ અને પોસ્ટ
એવોર્ડ સમયગાળા માટે વાર્ષિક ૧૨% --- ચુકાદાની તારીખથી ચુકવણીની
તારીખ સુધી વ્યાજ દર ૧૨% થી ઘટાડીને ૬% કરે છે --- ની ચોકસાઈ ---
ઠરાવ્યુ:મધ્યસ્થીને ત્રણેય તબક્કામાં વ્યાજ આપવાની સત્તા છે, જેમ કે પ્રી-
રેફરન્સ પીરિયડ, પેન્ડેન્ટ લાઇટ અને પોસ્ટ એવોર્ડ પીરિયડ, જો દર વાજબી
હોય તો --- ચુકાદો કોર્ટનો નિયમ બનાવવામાં આવ્યો હતો અને સિવિલ કોર્ટ

દ્વારા તેને સમર્થન આપવામાં આવ્યું હતું, આમ મધ્યસ્થનો નિર્દેશ મનસ્વી કે ગેરવાજબી નહોતો --- તેથી, હાઈકોર્ટનો આદેશ રદ કરવામાં આવ્યો.

મધ્યસ્થીએ એક ચુકાદો પસાર કર્યો અને પ્રતિવાદી-વીમા કંપની સામે અપીલકર્તા-ફર્મના દાવાને મંજૂરી આપી અને સંદર્ભ પૂર્વેના સમયગાળા દરમિયાન, પેન્ડેન્ટ લાઈટ અને ચુકાદા પછી ચુકવણીની તારીખ સુધી વાર્ષિક ૧૨% ના દરે વ્યાજ મંજૂર કર્યું. ચુકાદાને અદાલતનો નિયમ બનાવવામાં આવ્યો હતો. ઉચ્ચ અદાલતે પૂર્વ-સંદર્ભ સમયગાળા માટે વાર્ષિક ૧૨ ટકાના દરે વ્યાજ આપવાના ચુકાદાને સમર્થન આપ્યું હતું, જોકે, ચુકાદાની તારીખથી વસૂલાતની તારીખ સુધી વ્યાજનો દર ૧૨ ટકાથી ઘટાડીને ૬ ટકા કરી દીધો હતો. તેથી આ અપીલ.

અપીલને મંજૂરી આપતા કોર્ટે

ઠરાવ્યુ:૧. ચુકાદાની તારીખથી અદાલતમાં રકમ ચૂકવવામાં આવે/જમા કરવામાં આવે ત્યાં સુધી વ્યાજનો દર ઘટાડીને વાર્ષિક ૧૨ ટકાથી ઘટાડીને ૬ ટકા કરવાનો હાઈકોર્ટનો આદેશ રદ કરવામાં આવે છે અને ચુકાદામાં મધ્યસ્થી દ્વારા દર વર્ષે ૧૨ ટકાના દરે વ્યાજ આપતો આદેશ, એટલે કે, પૂર્વ-સંદર્ભ

સમયગાળા માટે, પેન્ડન્ટ લાઇટ અને પોસ્ટ એવોર્ડ સમયગાળાને સમર્થન આપવામાં આવે છે.[૬૭૧-એફ-જી]

૨.૧.વ્યાજનો ચુકાદો અદાલતની વિવેકબુદ્ધિમાં છે.સામાન્ય રીતે, જ્યારે વ્યાજ આપવામાં આવે છે, ત્યારે અપીલ, પુનરીક્ષણ અથવા રિટ કોર્ટ વિવેકબુદ્ધિનો ઉપયોગ કરવામાં દખલ કરશે નહીં સિવાય કે વિવેકબુદ્ધિનો ઉપયોગ મનસ્વી રીતે અથવા તરંગી રીતે કરવામાં આવ્યો હોય.વ્યાજનો દર પણ અદાલતની વિવેકબુદ્ધિમાં હોય છે અને પક્ષો વચ્ચે કોઈ સમજૂતીની ગેરહાજરીમાં, સામાન્ય રીતે, કોર્ટ વ્યાજ દરમાં દખલ કરશે નહીં સિવાય કે તેને ખાતરી ન થાય કે નીચલી અદાલતની દિશા કાયદામાં દેખીતી રીતે ખરાબ હતી.[૬૭૦-સી-ઈ]

૨.૨.મધ્યસ્થી કરારમાં કોઈ પ્રતિબંધની ગેરહાજરીમાં મધ્યસ્થીને ત્રણેય તબક્કાઓ-પૂર્વ-સંદર્ભ સમયગાળો, પેન્ડન્ટ લાઇટ અને એવોર્ડ પછીના સમયગાળા પર વ્યાજનો વાજબી દર આપવાની સત્તા છે, જો કે મધ્યસ્થી કલમ ૩૪ સી. પી. સી. ના અર્થમાં "અદાલત" નથી. [૬૭૦-ઈ-એફ]

૨.૩.એકવાર તે સ્વીકારવામાં આવે કે મધ્યસ્થી પાસે વ્યાજ આપવાની સત્તા છે અને તે વાજબી હોય તો ચોક્કસ દરે વ્યાજ આપવાની વિવેકબુદ્ધિ પણ ધરાવે છે, મધ્યસ્થીના ચુકાદાને કાયદામાં ખરાબ ન ગણી શકાય અથવા તે

વ્યાજ ન આપી શક્યો હોત અથવા તે ચોક્કસ દરે ન આપી શક્યો હોત, સિવાય કે અદાલતને ખાતરી ન થાય કે વ્યાજની મંજૂરી 'વાજબી દર' પર ન હતી.તાત્કાલિક કેસમાં, મધ્યસ્થતાની કાર્યવાહી ૧૯૯૫ માં શરૂ થઈ હતી અને એવોર્ડ ૧૯૯૯ માં પસાર કરવામાં આવ્યો હતો.મધ્યસ્થીએ ચુકાદા દરમિયાન દર વર્ષે ૧૨ ટકાના દરે એકસમાન વ્યાજ મંજૂર કર્યું હતું, જે અદાલતનો નિયમ બન્યો હતો.મધ્યસ્થીના નિર્દેશને મનસ્વી અથવા ગેરવાજબી ન કહી શકાય અને જ્યારે તેને ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા સમર્થન આપવામાં આવ્યું હતું, ત્યારે તેમાં હાઈકોર્ટ દ્વારા દખલગીરી થવી જોઈએ નહીં.[૬૭૧-એ-ડી]

ભગવતી ઓક્સિજન લિમિટેડ વિરુદ્ધ હિન્દુસ્તાન કોપર લિમિટેડ,
[૨૦૦૫] ૬ એસ. સી. સી. ૪૬૨ પર આધાર રાખ્યો હતો.

મેસર્સ ચન્ના બ્રધર્સ એન્ડ કંપની વિ. યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા, જે. ટી.
(૨૦૦૨) ૨ સુપ્રીમ કોર્ટ ૬૪૩, વિશિષ્ટ.

કટક ખાતે ઓરિસ્સા હાઈકોર્ટના એ.આર.બી.એ. નં. ૩૦/૨૦૦૩ માં સમીક્ષા અરજી નં. ૧૧/૨૦૦૪ માં ૩.૮.૨૦૦૪ ના ચુકાદા અને આદેશ અને એ.આર.બી.એ. નં. ૩૦/૨૦૦૩ માં ૨૧.૧.૨૦૦૪ ના આદેશમાંથી.અપીલકર્તા તરફે અપર્ણા ભટ (એસ.સી.એલ.એસ.સી) અને પી. રમેશ કુમાર.

પ્રતિવાદી તરફે એમ. જે. પોલ.

કોર્ટનો ચુકાદો આના દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો

સી. કે. ઠક્કર, ન્યાયમૂર્તિશ્રી.વિલંબ માફ કરવામાં આવે છે.

પરવાનગી આપવામાં આવી.

હાલની અપીલો ૨૧ જાન્યુઆરી, ૨૦૦૪ ના રોજ કટક ખાતે ઓરિસ્સા હાઈકોર્ટ દ્વારા એ.આર.બી.એ. નં. ૨૦/૨૦૦૩ માં પસાર કરાયેલા આદેશ અને ૩ ઓગસ્ટ, ૨૦૦૪ ના રોજ સમીક્ષા અરજી નં.૧૧/૨૦૦૪ માં પસાર કરાયેલા આદેશમાંથી ઉદ્ભવે છે.ઉપરોક્ત આદેશો દ્વારા, હાઈકોર્ટે ઓરિએન્ટલ ઇન્શ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડ – પ્રતિવાદી દ્વારા દાખલ કરાયેલી અપીલને આંશિક રીતે મંજૂરી આપી અને ૧૯ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૯૫ થી, એટલે કે, મધ્યસ્થી દ્વારા આપવામાં આવેલા ચુકાદાની તારીખથી કોર્ટમાં રકમ જમા કરાવવાની તારીખ સુધી, વ્યાજ દર વાર્ષિક ૧૨ ટકાથી ઘટાડીને ૬ ટકા કર્યો.(અપીલકર્તા દ્વારા દાખલ કરાયેલી આર. પી. નં.૧૧/૨૦૦૪ સમીક્ષા અરજી પણ ૩ ઓગસ્ટ, ૨૦૦૪ના રોજ હાઈકોર્ટ દ્વારા ફગાવી દેવામાં આવી હતી).

આ હેતુ માટે સુસંગત હકીકતો એ છે કે અહીં અપીલકર્તા એક ભાગીદારી પેઢી છે અને તેની ભુવનેશ્વરમાં દુકાન છે.તેનો પ્રતિવાદી-વીમા કંપની દ્વારા વીમો કરવામાં આવ્યો હતો.અપીલકર્તા દ્વારા વર્ષ ૧૯૯૧માં વીમા પોલિસી લેવામાં આવી હતી જે સમયાંતરે ચાલુ રાખવામાં આવી હતી.વીમા કવચ રૂ.૧,૫૦,૦૦૦/- (માત્ર એક લાખ પચાસ હજાર રૂપિયા) જેટલું હતું.અપીલકર્તાનો કેસ એ હતો કે માર્ચ, ૧૯૯૧માં ભુવનેશ્વરમાં કોમી રમખાણોને કારણે અપીલકર્તા-પેઢીની દુકાનમાં તોડફોડ કરવામાં આવી હતી, લૂંટ કરવામાં આવી હતી અને તેને જમીનદોસ્ત કરવામાં આવી હતી.અપીલકર્તાને થયેલ કુલ આર્થિક નુકસાન રૂ.૪,૦૦,૦૦૦/- (માત્ર ચાર લાખ રૂપિયા) ની હદ સુધી હતું.જોકે, વીમા કંપનીની જવાબદારી રૂ.૧,૫૦,૦૦૦/- (એક લાખ પચાસ હજાર રૂપિયા માત્ર) સુધી મર્યાદિત હોવાથી, અપીલકર્તાએ વાર્ષિક ૧૨ ટકાના દરે વીમાકૃત રકમના આધારે રૂ.૧,૯૩,૦૭૫.૦૦/- (એક લાખ ત્રેણવીસ હજાર પંચોતેર રૂપિયા માત્ર) નો દાવો દાખલ કર્યો.વીમા કંપનીએ અપીલકર્તા દ્વારા દાખલ કરાયેલા દાવાને મંજૂરી આપવાને બદલે રૂ.૫૦,૪૨૫/- (માત્ર રૂપિયા પચાસ હજાર ચારસો પચીસ) ની રકમ ઓફર કરી હતી, કારણ કે વીમા કંપની અનુસાર, કંપનીને મળેલા સર્વેક્ષણ-અહેવાલ મુજબ, નુકસાન તે હદ સુધી હતું.અપીલકર્તા સંતુષ્ટ ન હોવાથી અને દાવાનું સમાધાન થઈ શક્યું ન હોવાથી, તેણે મધ્યસ્થીની નિમણૂક માટે નોટિસ જારી કરીને આર્બિટ્રેશન કલમ લાગુ

કરી.એક મધ્યસ્થીની નિમણૂક કરવામાં આવી હતી જેણે ૧૩ જૂન, ૧૯૯૯ના રોજ આર્બિટ્રેશન કેસ નં.૧/૧૯૯૮ માં ચુકાદો પસાર કર્યો હતો, જેમાં અપીલકર્તાના દાવાને વાર્ષિક ૧૨ ટકાના દરે વ્યાજ સાથે મંજૂરી આપવામાં આવી હતી.વીમા કંપનીને અપીલકર્તાને દાવાની તારીખથી ચુકવણી સુધી વાર્ષિક ૧૨ ટકાના દરે વ્યાજ સાથે એક લાખ પચાસ હજાર રૂપિયાની રકમ ચૂકવવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો.બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, મધ્યસ્થીએ અપીલકર્તાને દર વર્ષે ૧૨ ટકાના દરે વ્યાજ આપ્યું હતું, એટલે કે, પૂર્વ-સંદર્ભ સમયગાળો, પેન્ડન્ટ લાઈટ અને ચુકાદો પછી ચુકવણીની તારીખ સુધી.

સિવિલ જજ, સિનિયર ડિવિઝન, ભુવનેશ્વરની અદાલતમાં જઈને ચુકાદાને અદાલતનો નિયમ બનાવવા માટે કાર્યવાહી શરૂ કરવામાં આવી હતી.તે ઓ.એસ. નં.૫૪૩/૧૯૯૯ તરીકે નોંધાયેલું હતું.વીમા કંપનીએ પણ વિવિધ અરજીઓ દાખલ કરી હતી. એવોર્ડને અલગ રાખવા માટે કેસ નં.૨૭૯/૨૦૦૨.પક્ષકારોને સાંભળ્યા પછી, સિવિલ જજ, (વરિષ્ઠ વિભાગ), ભુવનેશ્વરે ૯ ઓક્ટોબર, ૨૦૦૨ ના રોજ આપેલા આદેશ દ્વારા અપીલકર્તાની તરફેણમાં દાવો 'ચુકાદો' આપ્યો.૧૩ જૂન, ૧૯૯૯ ના રોજ આર્બિટ્રેશન કેસ નં. ૧/૧૯૯૮ માં આપેલા ચુકાદાને કોર્ટનો નિયમ બનાવવામાં આવ્યો હતો અને પ્રતિવાદી-વીમા કંપનીને આદેશની તારીખથી ત્રણ મહિનાની અંદર

અપીલકર્તાને ચૂકવવામાં આવેલી રકમ ચૂકવવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો.

મધ્યસ્થી દ્વારા પસાર કરાયેલા ચુકાદા અને ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા હુકમથી વ્યથિત થઈને પ્રતિવાદી કંપનીએ હાઈકોર્ટનો સંપર્ક કર્યો હતો.ઉચ્ચ અદાલતના જણાવ્યા અનુસાર, અપીલકર્તા પેઢીના દાવા અંગે મધ્યસ્થી દ્વારા પસાર કરાયેલા ચુકાદાની બાબતમાં વીમા કંપની દ્વારા કોઈ કેસ કરવામાં આવ્યો ન હતો.હાઈકોર્ટનો એવો પણ મત હતો કે ૨૧ માર્ચ, ૧૯૯૧થી ૧૯ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૯૫ સુધીના પૂર્વ-સંદર્ભ સમયગાળા માટે વાર્ષિક ૧૨ ટકાના દરે વ્યાજ આપવાનો ચુકાદો કાયદાને અનુરૂપ હતો અને તેને સમર્થન આપ્યું હતું.જો કે, તેણે એવું માન્યું હતું કે ચુકાદા પછી, એટલે કે ૧૯ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૯૫થી અમલમાં આવતા, વીમા કંપની કોર્ટમાં રકમ જમા ન થાય ત્યાં સુધી વાર્ષિક ૬ ટકાના દરે વ્યાજ ચૂકવવા માટે જવાબદાર રહેશે.

ચુકાદાની તારીખથી ચુકવણી/થાપણની તારીખ સુધી વ્યાજ ઘટાડવાના આદેશના પછીના ભાગથી વ્યથિત થઈને, અપીલકર્તાએ આ અદાલતનો સંપર્ક કર્યો છે.

૨૨ જુલાઈ, ૨૦૦૫ના રોજ, આ અદાલત દ્વારા વિલંબની માફી માટેની અરજી પર અને વિશેષ રજા અરજી પર પણ નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી "કારણ બતાવવા માટે કે ૧૯.૯.૧૯૯૫ થી ૧૩.૬.૧૯૯૯ સમયગાળા માટે અને પછી વસૂલાત થાય ત્યાં સુધી વ્યાજનો દર વાર્ષિક ૧૨ ટકા સુધી કેમ ન વધારવામાં આવે".વીમા કંપની આ અદાલત દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલી નોટિસના અનુસરણમાં હાજર થઈ હતી અને ૩૦ માર્ચ, ૨૦૦૫ના રોજ સોગંદનામું પણ દાખલ કર્યું હતું.

અમે પક્ષકારો માટે વિદ્વાન સલાહકારને સાંભળ્યા છે.

અપીલકર્તા પેઢીના વિદ્વાન વકીલે દલીલ કરી હતી કે જ્યાં સુધી અપીલકર્તાના દાવાની વાત છે, તેને મધ્યસ્થી દ્વારા સમર્થન આપવામાં આવ્યું હતું અને ૧૩ જૂન, ૧૯૯૯નો ચુકાદો પસાર કરવામાં આવ્યો હતો, જેને કોર્ટ ઓફ સિવિલ જજ, (સિનિયર ડિવિઝન), ભુવનેશ્વર દ્વારા અદાલતનો નિયમ બનાવવામાં આવ્યો હતો અને તેને હાઈકોર્ટ દ્વારા પણ સમર્થન આપવામાં આવ્યું છે.તે હદ સુધી, તેથી, અપીલકર્તાને કોઈ ફરિયાદ નથી.વીમા કંપનીએ પણ પુરસ્કારના તે ભાગને પડકાર્યો નથી અને આમ તે અંતિમ બની ગયો છે.જો કે, વકીલે ભારપૂર્વક વિનંતી કરી હતી કે ઉચ્ચ અદાલતે ચુકાદાની તારીખથી વસૂલાતની તારીખ સુધી વ્યાજ દર વાર્ષિક ૧૨ ટકાથી ઘટાડીને વાર્ષિક ૬ ટકા

કરવામાં કાયદાની સાથે સાથે અધિકારક્ષેત્રની ભૂલ કરી છે, જેમાં કોઈ કાયદેસર કારણ, કારણ અથવા આધાર નથી.તેથી, એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે આદેશનો તે ભાગ મધ્યસ્થી દ્વારા આપવામાં આવેલા ચુકાદાને પુનઃસ્થાપિત કરીને અને સમગ્ર સમયગાળા દરમિયાન ૧૨ ટકાના દરે વ્યાજ આપીને અલગ રાખવા પાત્ર છે.

બીજી તરફ પ્રતિવાદી-કંપનીના વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે વ્યાજના વ્યાપારી દરને ધ્યાનમાં રાખીને, હાઈકોર્ટ દ્વારા ચુકાદાની તારીખથી રકમની વસૂલાતની તારીખ સુધી તેમાં ઘટાડો કરવામાં આવ્યો હતો, જોકે આદેશમાં તેનો સ્પષ્ટ ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો ન હતો.એવી પણ રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે હાઈકોર્ટે મેસર્સ ચન્ના બ્રધર્સ એન્ડ કંપની વિરુદ્ધ યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા, જેટી (૨૦૦૨) ૨ એસસી ૬૪૩ માં આ કોર્ટના ચુકાદા પર આધાર રાખ્યો છે જેમાં આ કોર્ટ દ્વારા ૨૭ નવેમ્બર, ૨૦૦૧ ના રોજ વિધાવતી કન્સ્ટ્રક્શન કંપની વિરુદ્ધ યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા અને અન્યો, આઈ.એ. નં.૧ માં સિવિલ અપીલ નં. ૨૩૩૭/૧૯૯૯ માં અગાઉના આદેશ પર આધાર રાખવામાં આવ્યો હતો.તેથી, એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે અપીલકર્તા દ્વારા આદેશના ઉપરોક્ત ભાગમાં દખલ કરવાનો કોઈ કેસ કરવામાં આવ્યો નથી.

પક્ષકારોની હરીફ દલીલોને ધ્યાનમાં લીધા પછી, અમારા મતે, અપીલકર્તા પેઢીને રાહત આપીને અપીલને મંજૂરી આપવી યોગ્ય છે.તે સારી રીતે નક્કી કરવામાં આવ્યું છે કે વ્યાજનો ચુકાદો અદાલતની વિવેકબુદ્ધિમાં છે.સામાન્ય રીતે, જ્યારે વ્યાજ આપવામાં આવે છે, ત્યારે અપીલ, પુનરીક્ષણ અથવા રિટ કોર્ટ વિવેકબુદ્ધિનો ઉપયોગ કરવામાં દખલ કરશે નહીં સિવાય કે વિવેકબુદ્ધિનો ઉપયોગ મનસ્વી રીતે અથવા તરંગી રીતે કરવામાં આવ્યો હોય.તે સમાન રીતે સારી રીતે નક્કી કરવામાં આવ્યું છે કે વ્યાજ આપવાની જેમ, વ્યાજનો દર પણ અદાલતની વિવેકબુદ્ધિમાં છે અને પક્ષો વચ્ચે કોઈ સમજૂતીની ગેરહાજરીમાં, સામાન્ય રીતે, કોર્ટ વ્યાજ દરમાં દખલ કરશે નહીં જ્યાં સુધી તેને ખાતરી ન થાય કે નીચલી અદાલતની દિશા કાયદામાં દેખીતી રીતે ખરાબ હતી.

જ્યાં સુધી લવાદની કાર્યવાહીનો સંબંધ છે, તે સારી રીતે સ્થાપિત છે કે લવાદ, લવાદ કરારમાં કોઈ પ્રતિબંધની ગેરહાજરીમાં, વ્યાજ આપવાનો અધિકાર ધરાવે છે.સિવિલ પ્રોસિજર કોડ, ૧૯૦૮ની કલમ ૩૪ના અર્થમાં તે "અદાલત" ન હોવા છતાં, મધ્યસ્થીને ત્રણેય તબક્કે વ્યાજનો વાજબી દર આપવાની સત્તા છે. એટલે કે પૂર્વ-સંદર્ભ સમયગાળો, પેન્ડન્ટ લાઈટ અને પુરસ્કાર પછીનો સમયગાળો.

ભગવતી ઓકિસજન લિમિટેડ વિરુદ્ધ હિન્દુસ્તાન કોપર લિમિટેડ,
[૨૦૦૫] ૬ એસ. સી. સી. ૪૬૨ માં, અમારામાંથી એક (સી. કે. ઠક્કર,
ન્યાયમૂર્તિ), આ મુદ્દા પર સંબંધિત કેસ કાયદાને ધ્યાનમાં લીધા પછી, જણાવ્યું
હતું કે -

હવે સિવિલ પ્રોસિજર કોડની કલમ ૩૪ નો આર્બિટ્રેશન કાર્યવાહી માટે
કોઈ ઉપયોગ નથી કારણ કે આર્બિટ્રેટરને કોડના અર્થમાં "કોર્ટ" ન કહી
શકાય.પરંતુ મધ્યસ્થી પાસે ત્રણેય તબક્કાઓ માટે વ્યાજ આપવાની
સત્તા અને અધિકારક્ષેત્ર હોય છે, જો વ્યાજનો દર વાજબી હોય તો.

(ભાર મૂકવામાં આવે છે)

આમ, તે સ્પષ્ટ છે કે મધ્યસ્થી પાસે ત્રણેય તબક્કાઓ, એટલે કે, પૂર્વ-
સંદર્ભ સમયગાળો, પેન્ડન્ટ લાઈટ અને પોસ્ટ એવોર્ડ સમયગાળો પર વ્યાજ
આપવાની સત્તા છે, જો કે મધ્યસ્થી કરારમાં તેનાથી વિપરીત કોઈ જોગવાઈ ન
હોય અને વ્યાજનો દર ગેરવાજબી ન હોય.

એકવાર તે સ્વીકારવામાં આવે કે મધ્યસ્થી પાસે વ્યાજ આપવાની સત્તા છે
અને તે વાજબી હોય તો ચોક્કસ દરે વ્યાજ આપવાની વિવેકબુદ્ધિ પણ ધરાવે છે,
મધ્યસ્થીના ચુકાદાને કાયદામાં ખરાબ ન ગણી શકાય અથવા તે વ્યાજ ન આપી

શક્યો હોત અથવા તે ચોક્કસ દરે ન આપી શક્યો હોત, સિવાય કે અદાલતને ખાતરી ન થાય કે વ્યાજની મંજૂરી 'વાજબી દર' પર ન હતી.રેકૉર્ડ પરથી સ્પષ્ટ થાય છે કે મધ્યસ્થતાની કાર્યવાહી ૧૯૯૫માં શરૂ થઈ હતી અને એવોર્ડ ૧૯૯૯માં પસાર કરવામાં આવ્યો હતો.મધ્યસ્થીએ સમગ્ર સમયગાળા દરમિયાન વાર્ષિક ૧૨ ટકાના દરે એકસમાન વ્યાજ આપ્યું હતું.આ એવોર્ડને અદાલતનો નિયમ બનાવવામાં આવ્યો હતો અને કોર્ટ ઓફ સિવિલ જજ, (સિનિયર ડિવિઝન), ભુવનેશ્વરને તેમાં ગેરકાયદેસરતા મળી ન હતી.ઉચ્ચ અદાલતે, અમારા મતે, ઉપરોક્ત આદેશમાં દખલ ન કરવી જોઈએ અને ચુકાદાની તારીખથી રકમની વસૂલાતની તારીખ સુધી વ્યાજનો દર ઘટાડવો જોઈએ નહીં.

ઉચ્ચ અદાલતે, કોઈ શંકા વિના, મેસર્સ ચન્ના બ્રધર્સનો ઉલ્લેખ કર્યો હતો.અમારા મતે, જોકે, તે કેસની હકીકતો સંપૂર્ણપણે અલગ હતી.તે કિસ્સામાં, મધ્યસ્થીએ બંને પક્ષોની તરફેણમાં ચુકાદો પસાર કર્યો હતો અને એક પક્ષની તરફેણમાં વ્યાજ આપ્યું હતું અને બીજા પક્ષને વ્યાજ આપવાનો ઇનકાર કર્યો હતો.આ અદાલતે તેની સામેના તથ્યોના પ્રકાશમાં આ બાબતનો નિર્ણય લીધો હતો.આપણે પહેલેથી જ નોંધ્યું છે તેમ, આ અદાલતે, ભગવતી ઓક્સિજન લિમિટેડમાં ચુકાદો આપ્યો છે કે મધ્યસ્થીને વાજબી દરે વ્યાજ આપવાનો અધિકાર છે.અમારા માનવામાં આવેલા અભિપ્રાયમાં, મધ્યસ્થીના નિર્દેશને મનસ્વી અથવા ગેરવાજબી ન કહી શકાય અને જ્યારે તેને ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા

સમર્થન આપવામાં આવ્યું હતું, ત્યારે તેમાં હાઈકોર્ટ દ્વારા દખલગીરી થવી જોઈએ નહીં.

ઉપરોક્ત કારણોસર, અપીલકર્તા પેઢી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલને મંજૂરી આપવામાં આવે છે અને તે મુજબ મંજૂરી આપવામાં આવે છે. ઉચ્ચ ન્યાયાલય દ્વારા ૧૯ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૯૫થી ચુકાદો ન આવે ત્યાં સુધી અને અદાલતમાં રકમ ચૂકવવામાં આવે/જમા કરવામાં આવે ત્યાં સુધી વ્યાજ દર ઘટાડીને વાર્ષિક ૧૨ ટકાથી ઘટાડીને ૬ ટકા કરવામાં આવે છે અને મધ્યસ્થી દ્વારા ચુકાદામાં ૧૨ ટકાના દરે વ્યાજ આપતો આદેશ, એટલે કે, પૂર્વ-સંદર્ભ સમયગાળા માટે, પેન્ડન્ટ લાઈટ અને પોસ્ટ એવોર્ડ સમયગાળાને સમર્થન આપવામાં આવે છે. કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં, કોઈ ખર્ચ નહીં.

અપીલને મંજૂરી આપવામાં આવે છે.

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.